

Vergaderjaar 2006–2007

30 839

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor bodembescherming en de wijziging van richtlijn 2004/35/EG (COM(2006) 232)

D

BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR MILIEU VAN DE EERSTE KAMER

Aan de voorzitter van de Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets

Den Haag, 17 oktober 2006

In uw brief van 4 oktober jl. vraagt u de commissie voor Milieu van de Eerste Kamer om uiterlijk 17 oktober 2006 een gemotiveerd advies uit te brengen over de vraag of het voorstel van de Europese Commissie voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad, houdende instelling van een raamwerk voor de bescherming van de bodem en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG¹ al dan niet voldoet aan het subsidiariteitsbeginsel. De commissie heeft zich op 10 en 17 oktober over het voorstel beraden en is tot het volgende advies gekomen.

De commissie stelt vast dat de Gemeenschap terzake van het treffen van maatregelen op het terrein van bodembescherming een bevoegdheid toekomt op grond van artikel 175, eerste lid, EG-Verdrag. Tevens stelt zij vast dat het hier geen exclusieve bevoegdheid betreft, maar dat de Gemeenschap die bevoegdheid deelt met de lidstaten.

Dit constaterende, acht de commissie toetsing van het voorstel aan de criteria van subsidiariteit en proportionaliteit uitermate relevant.

Wat de subsidiariteitsvraag betreft, geeft de Europese Commissie in de toelichting op het voorstel een aantal overwegingen die volgens haar noodzaken tot de maatregelen van de Gemeenschap die in de voorgestelde kaderrichtlijn staan opgesomd. De overwegingen komen erop neer dat optreden op Gemeenschapsniveau is vereist om de grensoverschrijdende gevolgen van lokaal bodemverval tegen te gaan, belemmeringen voor het goed functioneren van de interne markt weg te nemen, bij te dragen aan de voedselveiligheid, diergezondheid en volksgezondheid, en ten slotte vanwege de samenhang met andere (milieu)terreinen waarvoor reeds Gemeenschapswetgeving bestaat.

Met de Europese Commissie is de commissie voor Milieu van de Eerste Kamer van mening dat bodemverval en bodembescherming grensoverschrijdende dimensies hebben, maar tegelijkertijd stelt zij vast dat de

¹ COM(2006) 232

bodem in hoge mate onroerend is en dat bodembescherming dientengevolge – meer dan bijvoorbeeld de bescherming van de water- of luchtkwaliteit – tot de competentie van de lidstaten behoort. De parlementaire subsidiariteitstoets van onderhavig voorstel is in de ogen van de vakcommissie daarom vooral een vraag naar de noodzaak en politieke prioritering van de door de Europese Commissie voorgestelde maatregelen. In haar vergadering heeft de commissie kunnen vaststellen dat de leden van verschillende fracties aan het optreden van de Gemeenschap op dit terrein een verschillend gewicht toekennen. Een meerderheid van de fracties heeft evenwel geen behoefte aan een Europese (kader)richtlijn over dit onderwerp.

In haar toelichting bij het voorstel motiveert de Europese Commissie haar keuze voor het instrument van de (kader)richtlijn in het bijzonder door erop te wijzen dat het zoveel mogelijk aan de lidstaten wordt overgelaten om de meest geëigende maatregelen op het meest geëigende geografische en bestuurlijke niveau te treffen, terwijl ook het niveau van bodembescherming aan de lidstaten wordt overgelaten.

Ter zake van het proportionaliteitsvereiste komt de commissie voor Milieu van de Eerste Kamer tot de volgende overwegingen:

- De commissie stelt vast dat de voorgestelde kaderrichtlijn de lidstaten niet verplicht tot het treffen van specifieke maatregelen, noch tot een specifiek niveau van bescherming van de bodem;
- De commissie stelt vast dat – mede hierdoor – de door de Europese Commissie genoemde internationale en grensoverschrijdende problemen voortvloeiend uit (lokaal) bodemverval niet alle rechtstreeks en onmiddellijk worden opgelost met de in de kaderrichtlijn voorgestelde maatregelen;
- Tegelijkertijd sluit de commissie niet uit dat zeker in EER-landen waar het bodembeschermingsbeleid onvoldoende is ontwikkeld bindende regelgeving (i.c. onderhavige kaderrichtlijn) een positieve bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van een beleidskader voor bodembescherming en zo (op termijn) kan bijdragen aan de oplossing van grensoverschrijdende aspecten van bodemverval;
- De commissie stelt voorts vast dat de Nederlandse regering het belang van een Europese bodemstrategie onderschrijft, de strategie ziet als een ondersteuning van het vigerende Nederlandse beleid en het een Nederlands belang acht dat ook andere Europese landen een duurzaam bodembeleid (gaan) voeren;
- Tegelijkertijd stelt de commissie vast dat de Nederlandse regering bij herhaling heeft verklaard geen voorstander te zijn van een Europese richtlijn op het terrein van bodembescherming en zoekt naar een blokkerende minderheid in het onderhandelingsproces;
- Tot slot stelt de commissie vast dat onderhavig voorstel leidt tot administratieve lasten voor in het bijzonder de nationale overheid, voortvloeiend uit de artikelen 5; 6, eerste lid; 7; 8; 10; 11; 14 en 15 van de voorgestelde kaderrichtlijn.

Het bovenstaande overwegende, adviseert de commissie voor Milieu van de Eerste Kamer *geen* brief te zenden aan de Europese Commissie. Naar het oordeel van de commissie voor Milieu is er een bevoegdheidsgrondslag in het Verdrag voor het beoogde optreden van de Gemeenschap. Weliswaar bestaan in de commissie voor Milieu geen zwaarwegende bezwaren met betrekking tot subsidiariteit in strikte zin, maar overwegingen ter zake van het subsidiariteitsbeginsel kunnen niet los worden gezien van het proportionaliteitsvereiste uit het EG-Verdrag. In artikel 5 EG-Verdrag worden beide in een adem genoemd. Het is met name daar waar de schoen voor de commissie wringt of in de loop van

het onderhandelingsproces zou kunnen gaan wringen. In dat licht adviseert de commissie dat beide Kamers de onderhandelingen over dit kader-richtlijnvoorstel op Europees niveau nauwgezet volgen en in nauw overleg treden met de Nederlandse regering over de gekozen inzet en het verloop van het onderhandelingsproces. Voor alles moet echter worden voorkomen dat Nederland op dit belangrijke dossier politiek «buitenspel» raakt. Lidstaten die reeds bodembeleid hebben, lopen immers meer risico dat onverenigbare eisen worden gesteld, dan lidstaten die nieuw beleid moeten gaan ontwikkelen op Europese leest. Terzelfder tijd heeft ons land groot belang bij een *level playing field* in Europa ter zake van het bodembeleid van de afzonderlijke lidstaten.

De voorzitter commissie voor Milieu van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
M. C. Meindertsma